

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

570. Quibus hæc gratia alternativæ concessa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

sideratione sensum illum communem & praxim; cum Curia Rom. in interpretandis legibus, præcipere canonicis, non sequatur sensum & stylum Judicum de partibus, sed potius illis indicat ex proprio sensu & stylo, quæ sit vera interpretatio. Proinde levissimam esse in hac re opinionem Garc. loquentis sine lege & auctoritate. Ad illud verò, quod Garcias ait, duos illos menses solum demonstrationis gratiâ unâ cum reliquis exprimi, Respondet, esse nimis frigidum & enerve; uti nullatenus attingens rhombum difficultatis, qui non stat in simplice mensium designatione, sed in qualitate jugis residentie singulis adjecta, nec quicquam esse, quin Episcopus potuerit horum duorum mensium naturam, accedere hac novâ qualitate immutare absque explicitâ declaratione solum implicitè, seu ex implicitâ rei naturâ subjuciendo videlicet se obligationi residendi in suis mensibus alternatis; sicut enim habens bona allodialia & libera, & nihilominus eadem recognoscendo à Domino feudi tanquam feudalia, censetur ipsa bona domino dedisse, & brevi manu utile dominium jure feudi ab ipso recepisse; ut Rosental. *de feudis c. 6. conclus. 68. num. 17.* Sic Episcopus acceptando alternativam sub hac lege residentie, cui prius non erat subjectus, hos duos menses unâ cum aliis in manibus Papæ liberè potuisse, & rursus brevi manu eisdem cum aliis 4. ita qualificados, & onere residentie affectos recepisse. Unde fit, ut non satisfaciat regula, si velit uti alternativâ, & non residere, ex quo illud accidens residentie determinat, ac certam reddit obligationem, nec propterea patitur, ut Episcopus divertat ad id, quod sibi prius erat licitum in genere. Atque ex his concludit Lott. *num. 38.* volens utramque sententiam conciliare; Episcopum non residentem in dictis 2. mensibus validè adhuc conferre beneficium in iis vacans ex suppositione taciti recessus ab alternativâ; invalidè verò, persistente in integritate suæ alternativæ.

Questio 569. Quando nam ceperit alternativæ usus, & à quibus concessa?

1. **R**espondeo: cepisse usum illius à Nicol. V. circa annum 1447. tradit Corrad. *in pr. benef. l. 3. c. 6. num. 8.* ex Bursat. *l. 2. cons. 126. num. 102.* verum, ut addit Corrad. Nicolaus Ordinariis concessit non nisi menses 4. Martium, Junium, Septembrem, Decembrem, postmodum verò ab ejus successoribus concessa pro 6. mensibus. Et quamvis id generaliter non fuerit indultum Episcopis, nisi sub Leone X. Anno 1514. ut Bursat. *loc. cit.* consuevit tamen etiam prius specialiter indulgeri. Lott. *l. 2. q. 37. num. 11. & 12.* citans Felin. *in C. cum ex officij. de rescrip. num. 36. & Sot. glossatorem.*

2. Ubi illud notandum, olim illam concedi solitam ad supplicationem manu Papæ signatam, uti fieri solet in concessione aliarum gratiarum, & sic super ipsa supplicatione postmodum literæ sub plumbo expediebantur juxta stylum datariæ & Cancellariæ Apostolicæ. Unde dum in decisionibus quibusdam dicitur, alternativam non suffragari Episcopo ante expeditionem literarum, & hinc collationem factam in mente reservato ante dictam expeditionem non valere, id referendū ad tempora antiqua, ubi ea gratia dicto modo per Brevia particularia indulta, ad gaudendum eâ concedebatur. Hodiedum autem alternativæ concedatur per hanc

ipsam regulam Cancell. nullaque requiritur expeditio literarum, sed sufficit, quòd illa acceptetur per literas patentes recognoscendas per Datariam, servatâ formâ hujus regulæ. Corrad. *loc. cit. n. 7.*

Questio 570. Quibus hæc gratia alternativæ concessa?

1. **R**espondeo concedi eam solis Patriarchis, Episcopis, Archiepiscopis; quia ipsi tantum exprimuntur in regula sub dictione terminativa *duntaxat*, utpote relata, ut Castrop. *loc. cit. num. 1.* non solum ad residentiam, sed potius ad personas, quibus gratia hæc sub onere residendi conceditur. Et quia hæc gratia non conceditur nisi solum pro beneficiis, quæ sunt de libera collatione Episcopis, Castrop. *loc. cit.* Garc. *p. 5. c. 1. num. 683.* Corrad. *loc. cit. nu. 13.* Quin &, ut Card. de Luca *de benef. d. 93. nu. 13.* patet ex ipsa ratione, quæ fuit causâ concessionis alternativæ: invitandi nimirum Episcopos ad residentiam, quæ ratio non adeo in prælatis inferioribus desideratur, neque Capitulis congruit. Hinc

2. Extendenda hæc gratia non est, seu locum non habet in inferioribus Episcopo Collatoribus, qui habent ex privilegio vel consuetudine, jus conferendi (quidquid servatum in hoc fuerit antiquibus, quando etiam inferioribus Collatoribus concedebatur, ut Corrad. *loc. cit. n. 13. & 14.* citans Pur. *decif. 88. l. 1.* quod ipsum tamen etiam negat Garc. *nu. 473.* nisi forte, ut Lott. *l. 2. q. 41. nu. 120.* speciali super hoc privilegio donati sint. Auctores idem cum Gonz. *gl. 42. à num. 1.* contra Zerolam, quem tamen Garc. *loc. cit.* aliud non voluisse ait, quàm quòd resignatio 8. Mensium habeat locum in inferioribus etiam Collatoribus

3. Sic in specie non competit Capitulo, etiam Cathedrali habente per se collationem. Garc. *num. 684.* citans seipsum *nu. 473.* Gonz. *ubi ante, nu. 2. & rrinas Rotæ decif.* Neque Capitulo Sede vacante, Chok. *hic. gl. 15. n. 2.* Castrop. *loc. cit. n. 1.* Garc. *n. 685.* citans Rotam *in Segob. Canonice. 24. Nov. 1588.* Neque Capitulo habenti simultaneam cum Episcopo collationem (quidquid enim de hoc fuerit antiquitus, quando, ut Garc. *loc. cit. num. 473. & 471.* alternativæ concedebatur Episcopis, & quia favorabilis, comprehendebat beneficia simultaneæ collationis faciendâ à Capitulo unâ cum Episcopo, addebque Capitulum ex beneficio Episcopi uti poterat alternativâ) id tamen hodie non procedit. Ita ut nequidem in illo casu alternativæ suffragetur Episcopo, quia alternativæ restringitur per illa regulæ verba: *ad liberam ipsorum duntaxat, non autem aliorum cum iis dispositionem*: ad beneficia spectantia ad liberam solum Episcoporum collationem. Garc. *loc. cit. num. 473.* Lott. *l. 2. q. 49. num. 120.* Quid autem sit, dum menses isti 6. alternativæ ex concordia divisi sunt inter Episcopum & Capitulum, an Capitulum in Turno suo uti possit alternativâ, vide de hoc dicenda paulò post, ubi, ad quæ beneficia se extendat alternativæ. Vide etiam interea Garc. *num. 472. 707. & seq.* Lott. *l. 2. q. 21.* Castrop. *p. 23. §. 2.*

Questio 571. Quanam sit mens & ratio hujus regulæ quoad concessionem alternativæ?

1. **R**espondeo primò: huic quæstioni satisfieri passim putatur dicendo, Papam non intendisse